# بررسی کلام شهید ثانی در المقاصد العلیة

ببینید این مقاصد العلیه چاپ خوبی است، شرح الفیه مرحوم شهید اول است. شهید اول فرموده بودند که دو روایت برای من آمده است؛ یکی از امام صادق علیه‌السلام و یکی هم از امام رضا علیه‌السلام. یکی؛ «للصلاة اربعة آلاف حد». یکی؛ «للصلاة اربعة آلاف باب». می‌گویند چون این دو به‌عنوان روایت نزد من ثابت است، لذا کتاب الفیه را برای واجبات از این اربعة آلاف نوشتم و نفلیه را برای سه هزار حد نوشتم. خود محقق ثانی هم بر آن شرح دارند. شهید ثانی سه رتبه شرح و حاشیه بر الفیه دارند. اولین آن شرح مفصل و شرح کبیر است. المقاصد العلیه فی شرح رسالة الفیه. دومین آن حاشیه وسطی است. بعد از آنکه اولی را نوشتند دوباره حاشیه دیگری زدند که باز هم مفصل است. سومین آن حاشیه صغری است. آخرین حاشیه است. در این چاپ المقاصد اول شرح کتاب آمده، در بخش دوم دو حاشیه وسطی و حاشیه صغری زیر هم آمده است. یعنی جدا نیاورده اند. بالای صفحه حاشیه وسطی آمده و پایین صفحه حاشیه صغری است. لذا من آدرس آنها را عرض می‌کنم و شما به همین چاپ مراجعه کنید. المقاصد العلیه صفحه ۲۴۵ شرح کبیر و صفحه ۵۳۰ هم حاشیه صغری و وسطی با هم آمده است.

خب عبارت ایشان چیست؟ ببینید ایشان اصلاً در صدد جواب از حرف فخر رازی نیستند. عبارت این است:

> (الثاني: مراعاة إعرابها) و المراد به ما يشمل الإعراب و البناء.(و تشديدها) لنيابته منابه الحرف المدغم.(على الوجه المنقول بالتواتر) و هي قراءة السبعة المشهورة، و في تواتر تمام العشرةبإضافة أبي جعفر و يعقوب خلف خلاف، أجوده ثبوته، و قد شهد المصنّف في الذكرى بتواترها [4]، و هو لا يقصر عن نقل الإجماع بخبر الواحد.[1]

**«الثاني: مراعاة إعرابها»؛** شهید اول فرمودند از واجبات نماز مراعات اعراب قرائت است.**«و تشديدها»**؛ بنا آن هم منظور است و تشددش را هم باید مراعات کند. اما چطور مراعات کند؟ به نهج عربی درست باشد؟ نه، **«على الوجه المنقول بالتواتر»**؛ همانطوری که متواتر است. **«و هي قراءة السبعة المشهورة»؛** متواتر این است؟ عشر متواتر هست یا نیست؟ **«و في تواتر تمام العشرة بإضافة أبي جعفر و يعقوب و خلف خلاف، أجوده ثبوته»**؛ اجود ثبوت تواتر است. چرا می‌گویند اجود؟ وقتی متواتر باشد قطعی است. وقتی کسی می‌گوید اجود ثبوتش هست یعنی خود شما هنوز به آن شک دارید. درست هم هست. چون شهید می‌گویند من که تحصیل تواتر نکردم. من فعلاً در فضای اجتهادی می‌گویم کدام اجود است. اجود ثبوت عشر است. در تواتر قطعی، اجود به چه معنا است؟می‌فرمایند: **«و قد شهد المصنّف في الذكرى بتواترها»؛** چرا اجود ثبوت آن است؟ چون شهید اول که امّ‌فی القرائه بودند؛ قبلاً هم گفتم وقتی ابن جزری به شهید اول می‌رسند می‌گوید من مدتی با شهید همراه بودم و او را می‌شناسم، وه امّ‌فی الفقه و النحو و

القرائه. این وصف واقعاً باعث افتخار است، آن هم از لسان کسی که سنی است. زمان او شهید را به اتهام رافضی بودن شهید کردند، باز هم در کتابش این وصف بالا را برای شهید اول میآورد.

شهید در ذکری نگفته اجود ثبوت تواتر است. دقت ها را ببینید. در ذکری فرموده است که اختلاف کردهاند و بعد میگوید: «و الاصح جوازها لثبوت تواترها[۲]». عبارت شهید در ذکری این نیست که رجحان تواترش است. چون زنز ایشان ثابت بوده.

---

[1] المقاصدالعليةفي شرح الرسالةالألفية ص۲۴۴

[2]ذكرىالشيعة في أحكام الشريعةج۳ ص ۳۰۵؛ فرع:تجوز القراءة بالمتواتر، و ال تجوز بالشواذ. و منع بعض الأصحاب من قراءة أبي جعفر و يعقوب و خلف و هي كمال العشر، و الأصح جوازها، لثبوت تواترها كثبوت قراءة القرّاء السبعة.

---

بازبینی #2
ایجاد شده 27 آوریل 2024 13:33:27 توسط ... .
به روزرسانی شده 4 ژوئن 2024 11:56:18 توسط ... .